

БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ ЦЕНТЪР ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА

✉ гр. София, 1606, бул. "Пенчо Славейков" № 15А
☎ +359 (0) 2 915 98 20, 📠 +359 (0) 2 954 95 93, www.babh.government.bg

Техническа консултация по отношение наличието на минимални количества генетично модифицирани (ГМ) култури в международния търговски обмен на храни и фуражи

На 20 и 21 март 2014г. в Рим ще се проведе организирана от *FAO (Food and Agriculture Organization of the United Nations)* техническа консултация, породена от разгорещените дискусии, касаещи наличието на минимални количества (*low level presence – LLP*) и случайното присъствие (*adventitious presence – AP*) на ГМ култури в международната търговия със селскостопанска продукция. Площите, засявани с ГМ култури (както за комерсиални, така и за изследователски цели) се увеличават непрекъснато в световен мащаб, но законодателството по отношение на ГМО на отделните държави е много различно. Според експерти в областта на икономиката, несъгласуваното разрешаване и нулевата толерантност към неразрешени ГМО, изисквана от някои законодателства, са пречка за свободната търговия с ГМ продукция. Най-засегнати от това са основните производители. Ето защо *FAO* прави проучване с цел да оцени влиянието на *LLP* върху търговския поток на ГМ растителна продукция. Повече от половината страни включени в това проучване отглеждат ГМ култури с търговска или научна цел. Въпреки това, само 47% от тях са посочили, че имат техническа възможност да контролират ГМО при внос, а 35% – че са установявали *LLP* във вноса си през последните десет години. Обект на инциденти с *LLP* най-често са леноно семе, ориз, царевица и соя. Основни фактори допринасящи за наличието на търговски риск са:

- различните правила по отношение на ГМО на търговските партньори,
- непреднамереното движение на ГМ култури,
- липсата на синхрон при разрешаването на такива култури.

Икономическият анализ представя въздействието на строгите рестриктивни правила, включително нулева толерантност, върху търговията с царевица. Проучването

на FAO показва, че праговете на *LLP* нямат ясно определено въздействие според разработения теоретичен модел на двустранен търговски обмен. Очакваният ефект е най-общо „слабо неблагоприятен“. От друга страна, проучването на *FAO* разкрива някои инциденти свързани с *LLP/AP*, докладвани от страни-вносителки. Като цяло ситуацията се контролира чрез недопускане на внос или изтегляне от пазара на неотговарящите на местните изисквания ГМ продукти от вносителите. Инцидентите с *LLP/AP* могат да имат различно социално-икономическо влияние върху производителите, потребителите и фирмите, занимаващи се с агробизнес.

По материали от www.fao.org

11.03.2014 г.

Изготвил:

Антония Димитрова, гл. експерт